

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2024

Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Γονέων και Κηδεμόνων Γερμανίας
Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Έσσης
Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Βάδης-Βυρτεμβέργης
Ομογένεια Γερμανίας e.V.

Συντάκτες: Κωνσταντίνος Καχριμανίδης, Σοφία Σφελινιώτη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η στήριξη της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης από την ελληνική πολιτεία είναι κρίσιμη, όχι μόνο για τη διατήρηση της πολιτιστικής και γλωσσικής ταυτότητας, αλλά και για την ίδια την οικονομική ευημερία της Ελλάδας. Από την έναρξη της οικονομικής κρίσης, ο προϋπολογισμός για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση έχει μειωθεί κατά 80%, με σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία των σχολείων και στην ποιότητα της εκπαίδευσης που προσφέρουν.

Οι απόφοιτοι των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού είναι αυτοί που συμβάλλουν σημαντικά στην ελληνική οικονομία, μέσω επενδύσεων και εμπορικών συνεργασιών. Η υποβάθμιση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης απομακρύνει τις μελλοντικές γενιές ομογενών από τον ελληνικό πολιτισμό και τη γλώσσα, μειώνοντας έτσι τη δυναμική της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους προς την Ελλάδα. Είναι απαραίτητο να αναγνωριστεί η αξία της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης ως θεμέλιο για τη διατήρηση ισχυρών δεσμών με την ομογένεια και την ενίσχυση της εθνικής οικονομίας.

Σε περιόδους όπου η έννοια του Brain Gain αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, είναι κρίσιμο να αναγνωρίσουμε ότι η επένδυση στην ελληνική γλώσσα αποτελεί ένα από τα πλέον καίρια εργαλεία για τη διατήρηση των δεσμών των οικογενειών των απόδημων με την πατρίδα. Η ενίσχυση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης συμβάλλει ουσιαστικά στη διατήρηση της πολιτιστικής και γλωσσικής ταυτότητας των Ελλήνων της διασποράς, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την ενσωμάτωση και την ενεργή συμμετοχή τους στις διαδικασίες που ενισχύουν την ελληνική κοινωνία και οικονομία.

Για την αντιμετώπιση της έλλειψης ενδιαφέροντος των εκπαιδευτικών για απόσπαση στο εξωτερικό το οποίο είναι και το κατεξοχήν πρόβλημα της Ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στην ομογένεια, προτείνεται η επαναφορά του άρθρου νόμου που προβλέπει τη ρύθμιση των επιμισθίων από τις διπλωματικές αρχές. Αυτή η λύση θα επιτρέψει την προσαρμογή των επιμισθίων στις πραγματικές συνθήκες και το κόστος διαβίωσης στις χώρες υποδοχής, ενισχύοντας το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών για απόσπαση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση έχει ως κύριο σκοπό να αναδείξει τη σημασία της ελληνικής εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Απευθύνεται στον Πρωθυπουργό, το Υπουργείο Παιδείας, Υπουργείο Εξωτερικών, τη μόνιμη επιτροπή της Ελληνικής Βουλής που είναι υπεύθυνη για τους Απόδημους Έλληνες, το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης και το Υπουργείο Οικονομίας. Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση δεν αποτελεί μόνο μέσο διατήρησης της πολιτιστικής και γλωσσικής ταυτότητας των Ελλήνων της διασποράς, αλλά είναι σημαντικό εργαλείο για την ίδια την Ελλάδα συμβάλλοντας σημαντικά στην οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ενίσχυση της με τον ρόλο της Ομογένειας να έχει ενισχυθεί σημαντικά στην δημοκρατική διαδικασία με την εισαγωγή και διευκόλυνση της επιστολικής ψήφου. Η έκθεση καλεί την Ελληνική Πολιτεία να αναλάβει δράσης για μια πιο ορθολογική και δίκαιη αντιμετώπιση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης των ελληνοπαίδων της Ομογένειας.

ΈΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

- 600.000
- 80% μείωση του προϋπολογισμού για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση
- Αμφισβητήσιμο ή μάλλον ακατόρθωτο το Brain Gain δίχως ελληνόγλωσση εκπαίδευση των παιδιών των Νεομεταναστών.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ιστορία της μετανάστευσης των Ελλήνων στη Γερμανία ξεκινά από τις δεκαετίες του 1960 και του 1970, όταν χιλιάδες Έλληνες μετανάστες έφτασαν στη χώρα ως “Gastarbeiter”, αναζητώντας καλύτερες συνθήκες εργασίας και ζωής. Αυτή η πρώτη γενιά μεταναστών εγκαταστάθηκε κυρίως στις μεγάλες πόλεις της Γερμανίας και εργάστηκε σε βιομηχανίες, κατασκευές και άλλους τομείς που απαιτούσαν ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό. Παράλληλα, με την αύξηση των Ελλήνων στην Γερμανία, αυξήθηκαν και τα ελληνικά σχολεία, συμβαδίζοντας με την ανάπτυξη. Αν και αρχικά δημιουργήθηκαν για να εξυπηρετήσουν τους Έλληνες μετανάστες που έφεραν τα παιδιά τους για μεσοπρόθεσμη εγκατάσταση, οι Έλληνες πλέον εγκαταστάθηκαν μόνιμα. Το ελληνικό κράτος συνέχισε να στηρίζει την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό, αναγνωρίζοντας τη γενική προσφορά στην πατρίδα, αλλά και κρατώντας τον ομφάλιο λώρο προς την ομογένεια, η οποία είναι η ελληνόγλωσση εκπαίδευση.

Με την πάροδο των δεκαετιών, οι Έλληνες μετανάστες ενσωματώθηκαν στην γερμανική κοινωνία, δημιουργώντας οικογένειες και αναπτύσσοντας επιχειρηματικές δράσεις. Με τη νεομετανάστευση που ακολούθησε την οικονομική κρίση στην Ελλάδα, ο αριθμός των Ελλήνων στη Γερμανία αυξήθηκε σημαντικά, φτάνοντας σήμερα περίπου τους 600.000. Αυτή η νέα γενιά μεταναστών δημιούργησε το λεγόμενο φαινόμενο brain drain, διότι περιλαμβάνει υψηλά εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, επιστήμονες και επαγγελματίες, οι οποίοι συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση των Ελληνογερμανικών σχέσεων ενώ η επιθυμία και ο στόχος όλων είναι, με την πάροδο του χρόνου να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, πραγματοποιώντας το πολυπόθητο BRAIN GAIN. Παρόλα αυτά τα σχολεία και ο γενικός προϋπολογισμός που θα μπορούσαν να το ενισχύσουν, μειώθηκαν κατακόρυφα. Ειδικότερα με την έναρξη της οικονομικής κρίσης η μείωση αυτή ανέρχεται στο 80 %, ενώ η έλευση εκατοντάδων χιλιάδων νέων μεταναστών έχει περαιτέρω αρνητικές επιπτώσεις σε αυτή.

ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στην Γερμανία παρέχεται από τις παρακάτω κατηγορίες όπου η κάθε μία από αυτές είναι μοναδική και αναντικατάστατη:

A. Αμιγή Ελληνικά Σχολεία (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο), τα οποία υπάγονται στη δημόσια ελληνική εκπαίδευση. Σε αυτά εφαρμόζεται το προβλεπόμενο από το ελληνικό κράτος εκπαιδευτικό πρόγραμμα, όπως αυτό ορίζεται και για τα σχολεία της ελληνικής επικράτειας.

B. Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας (Τ.Ε.Γ.), στα οποία γίνεται η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού, κατά τις απογευματινές ώρες, ανεξάρτητα από το γερμανικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα και μετά από αυτό. Το ελληνικό κράτος παρέχει βιβλία και διαθέτει εκπαιδευτικούς και το γερμανικό κράτος παρέχει δωρεάν αίθουσες και αναλαμβάνει τα έξοδα συντήρησης αυτών.

Γ. Ελεύθερα Σχολεία, πρώην αναγνωρισμένα Τ.Ε.Γ., λειτουργούν με πρωτοβουλία κοινοφελών Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων και Ελληνικών Κοινοτήτων, οι οποίοι καλύπτουν εξολοκλήρου τα λειτουργικά τους έξοδα (εκπαιδευτικοί, βιβλία κτλ)

Δ. Δίγλωσσα Ενταγμένα Σχολεία, σε περιορισμένο αριθμό, τα οποία αποτελούν κομμάτι της υποχρεωτικής γερμανικής εκπαίδευσης. Το ελληνικό κράτος διαθέτει εκπαιδευτικούς για το μάθημα των ελληνικών και παρέχει δωρεάν τα ελληνικά σχολικά βιβλία.

Τα Αμιγή ελληνικά σχολεία παρά τη συρρίκνωση του προϋπολογισμού και το κλείσιμο πολλών σχολικών μονάδων εξακολουθούν να αποτελούν επιλογή για τους νέους μετανάστες, ιδιαίτερα για οικογένειες με παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, η οποία καθιστά την ένταξη στο γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα δυσχερέστερη. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ελληνόγλωσση εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες συνιστά τη βάση για τον προσανατολισμό προς τα ελληνικά πανεπιστήμια και συμβάλλει άμεσα στο φαινόμενο του BRAIN GAIN.

Τα Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας, συμβάλλουν στην εκμάθηση και διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού, ενισχύοντας όχι μόνο τους πολιτιστικούς, συναισθηματικούς αλλά και οικονομικούς δεσμούς με την πατρίδα τόσο κατά την διάρκεια της ανήλικης ζωής των μαθητών, όσο και κατά την ενηλικίωση τους.

Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η πρόσβαση στα Ελληνικά Σχολεία του εξωτερικού, ειδικά στη Γερμανία, ενισχύει την εμπιστοσύνη των χιλιάδων Ελλήνων κατοίκων του εξωτερικού στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση και γενικότερα στο ελληνικό κράτος. Επιπλέον, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι γονείς της γενιάς του brain drain έχουν πλέον παιδιά, των οποίων η επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας είναι καθοριστική. Χωρίς αυτήν, η πιθανότητα επιστροφής αυτών των οικογενειών στην Ελλάδα μειώνεται δραστικά, καθιστώντας την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό κρίσιμη για την προώθηση του BRAIN GAIN.

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι υπερβαίνοντες τα επτά εκατομμύρια Έλληνες της διασποράς επιτελούν καθοριστικό ρόλο στην οικονομική εξέλιξη της Ελλάδας. Η συμμετοχή τους περιλαμβάνει την προώθηση των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνείς αγορές, καθώς και τις άμεσες και έμμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην πατρίδα. Οι Έλληνες του εξωτερικού λειτουργούν ως διεπαφή μεταξύ της Ελλάδας και των χωρών υποδοχής, διευκολύνοντας το εμπόριο και τις επιχειρηματικές συνεργασίες. Πολλοί από αυτούς τους επιχειρηματίες είναι απόφοιτοι ελληνικών σχολείων του εξωτερικού, γεγονός που καταδεικνύει τη σημασία της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στη διατήρηση της ελληνικής ταυτότητας και της επιχειρηματικότητας και **δεν** πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι θα υπήρχε τέτοια ακμάζουσα επιχειρηματικότητα χωρίς την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, η οποία ενισχύει τους δεσμούς με την πατρίδα και προάγει την πολιτιστική και γλωσσική συνέχεια.

Ειδικότερα, στη Γερμανία υφίστανται χιλιάδες επιχειρήσεις οι οποίες ενισχύουν τις Ελληνογερμανικές εμπορικές σχέσεις και παράλληλα μεταξύ άλλων προάγουν τον ελληνικό πολιτισμό και τη γαστρονομία στις τοπικές κοινωνίες. Η ύπαρξή τους είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διατήρηση της παρουσίας των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές και την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας. Η πλειονότητα των επιχειρηματιών είναι πρώην μαθητές ελληνικών σχολείων της ομογένειας, υπογραμμίζοντας έτσι την κρίσιμη συμβολή της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στη δημιουργία και διατήρηση αυτών των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και δεσμών. Χωρίς την εκπαίδευση αυτή, η δυναμική και επιτυχημένη παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων με άμεση διασύνδεση με την ελληνική οικονομία όχι μόνο στην Γερμανία αλλά γενικά στο εξωτερικό δεν θα ήταν εφικτή σε αυτό το επίπεδο.

Επιπλέον επισημαίνεται ότι η Ομογένεια αποτελεί βασικό μέρος της συνεχούς επισκεψιμότητας στην Ελλάδα για πολλούς λόγους οικογενειακούς, οικονομικούς, συναισθηματικούς οι οποίοι ενισχύονται κυρίως μέσω της δυνατότητας πρόσβασης στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση.

Ένα μεγάλο μέρος των Ελλήνων της διασποράς κατέχει ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, είτε μέσω κατασκευής, είτε μέσω αγοράς και συντήρησης, για την οποία καταβάλλουν φόρους. Αυτές οι δραστηριότητες αποτελούν σημαντικές πηγές εσόδων για την ελληνική οικονομία και καταδεικνύουν τη σταθερή υποστήριξη των αποδήμων προς την πατρίδα τους.

Ειδικότερα, ο κατασκευαστικός τομέας, που περιλαμβάνει όλο το φάσμα της παραγωγικής αλυσίδας, συμβάλλει ουσιαστικά στην ελληνική οικονομία, καθώς όλα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες παράγονται στην Ελλάδα και οι Έλληνες του εξωτερικού εισάγουν κεφάλαια στη χώρα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση των ταμείων κοινωνικών υπηρεσιών και την αύξηση των εσόδων στον τομέα των υπηρεσιών.

Με την μείωση του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση θα πρέπει να θεωρείται σίγουρο και μακροπρόθεσμα η μείωση των εσόδων από άμεσους φόρους και από τις αναφερθέντες επιχειρηματικές και μη δραστηριότητες

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Άνω των 7.000.000 Έλλήνων στο εξωτερικό.
- Αγοράζουν, συντηρούν και πληρώνουν φόρους για δεκάδες χιλιάδες ακίνητα
- Χιλιάδες επιχειρήσεις που εισάγουν ελληνικά προϊόντα στις χώρες υποδοχής
- Η μοναδική προσφορά / επένδυση της Ελληνικής πολιτείας είναι το ελληνικό σχολείο. Τίποτε άλλο!

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ

- Εκατοντάδες φορείς μόνο στη Γερμανία.
- Εκδηλώσεις με χιλιάδες επισκέπτες παρουσία αξιωματούχων των χωρών υποδοχής
- Αλληλεγγύη σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών
- Στρατιωτική θητεία χιλιάδων ομογενών συνεισφαίρου στην εθνική άμυνα

Η ελληνική διασπορά έχει ενεργό και πολυσχιδή ρόλο στην πολιτική ζωή των χωρών υποδοχής της, προωθώντας μεθοδικά και συστηματικά ζητήματα ιδιαίτερης εθνικής σημασίας. Ένα από αυτά είναι η αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου όπου στην περίπτωση της Γερμανίας με συμμετοχή εκπροσώπων γερμανικών κομμάτων σε σχετικές εκδηλώσεις δημιουργείται ένα γόνιμο έδαφος για την επίσημη αναγνώριση του ιστορικού αυτού γεγονότος. Αυτές οι πολιτικές πρωτοβουλίες καταδεικνύουν τη δυναμική παρουσία της ελληνικής κοινότητας και τη βαθιά της δέσμευση στην προώθηση θεμάτων ελληνικού ενδιαφέροντος.

Στον πολιτιστικό τομέα, εκτός από τη δράση των πολλών επί μέρους πολιτιστικών συλλόγων, διοργανώνονται εκδηλώσεις όπως η παρέλαση Στουτγάρδης που προσελκύουν δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες Έλληνες και Γερμανούς, συμπεριλαμβανομένων και σημαντικών Γερμανών αξιωματούχων. Οι εκδηλώσεις αυτές πλαισιώνονται από υψηλό συμβολισμό και επιπέδου ανάδειξης του φιλελληνικού κινήματος που υπήρχε κατά την περίοδο της εθνεγερσίας, συνδέοντας με θετικό τρόπο το παρελθόν των δύο λαών με το παρόν. Μέσω αυτών των πολιτιστικών δράσεων, ενισχύεται η προβολή και η διάδοση της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, συμβάλλοντας παράλληλα στην καλλιέργεια και ενίσχυση των Ελληνογερμανικών σχέσεων.

Σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, η ελληνική διασπορά επιδεικνύει αξιοσημείωτη αλληλεγγύη και συμπαράσταση, παρέχοντας ουσιαστική οικονομική και υλική βοήθεια. Αυτή η ανιδιοτελής προσφορά αναδεικνύει τον ισχυρό δεσμό της ελληνικής κοινότητας με την πατρίδα και την αδιάκοπη διάθεσή της να συμβάλει στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων.

Παρά το γεγονός ότι γεννιούνται, μεγαλώνουν και ζουν στη Γερμανία, χιλιάδες Έλληνες εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία στην Ελλάδα. Αυτό σαν γεγονός αποτελεί μια σημαντική συνεισφορά στην εθνική άμυνα και ασφάλεια της Ελλάδας και ταυτόχρονα ενισχύει τους δεσμούς των αποδήμων με την πατρίδα τους, υπογραμμίζοντας τη διαρκή και έμπρακτη αγάπη τους για την Ελλάδα.

Ειδικότερα στη Γερμανία υφίστανται εκατοντάδες σύλλογοι, όπως Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, πολιτιστικοί σύλλογοι και ελληνικές κοινότητες, οι οποίοι ως φορείς της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης λειτουργούν ως θεματοφύλακες της ελληνικής κληρονομιάς. Η συμβολή της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης σε αυτή τη δυναμική εξέλιξη είναι καθοριστική, καθώς χωρίς την υποστήριξη και τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, αυτοί οι σύλλογοι δεν θα είχαν εξελιχθεί ούτε θα μπορούσαν να αναπτύξουν τις προαναφερόμενες δράσεις σε αυτόν τον σημαντικό βαθμό. Η εκπαίδευση αυτή δεν διατηρεί μόνο την πολιτιστική και γλωσσική ταυτότητα των νέων γενεών, αλλά ενισχύει και τους κοινωνικούς και πολιτιστικούς δεσμούς με την Ελλάδα, συμβάλλοντας στην οικονομική και πολιτική ενίσχυση της.

Η ανάγκη για επένδυση στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση της Ομογένειας είναι επιτακτική, καθώς αποτελεί τη βάση για τη διατήρηση της ελληνικής ταυτότητας, τη συνέχιση της πλούσιας κληρονομιάς του ελληνισμού και την υπεράσπιση των ελληνικών συμφερόντων. Χωρίς αυτήν, η δυναμική παρουσία και η συνεισφορά των Ελλήνων του εξωτερικού στην ελληνική οικονομία και πολιτική θα ήταν εξαιρετικά μειωμένη λόγω αν όχι της υποτίμησης τουλάχιστον της ματαιώσης της εμπιστοσύνης της ομογένειας στις επιλογές του Ελληνικού κράτους

ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

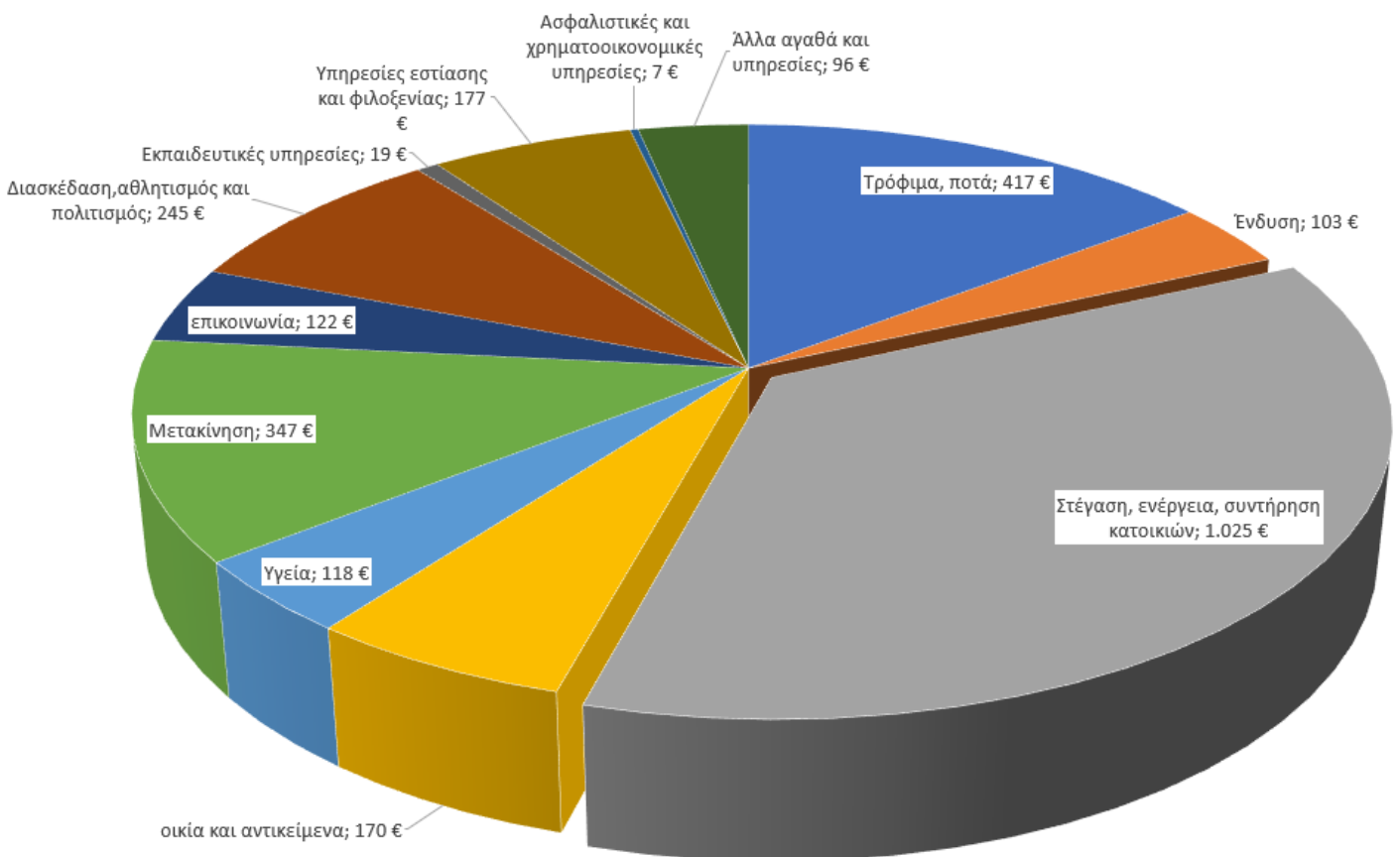
- Μείωση του επιμισθίου κατά 30% με την έναρξη της κρίσης
- Καμία αύξηση των επιμισθίων εδώ και 14 χρόνια.
- Εξαιρετικά αυξημένο κόστος ζωής στην Γερμανία.

Τα ελληνικά σχολεία στο εξωτερικό και συγκεκριμένα στη Γερμανία αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις, κυρίως εξαιτίας της έλλειψης εκπαιδευτικών. Αυτή η έλλειψη αποδίδεται στις ανεπαρκείς οικονομικές απολαβές με συνέπεια τις προκύπτοντες δύσκολες συνθήκες διαβίωσης και επιβίωσης. Εάν δεν ληφθούν επείγοντως κατάλληλα μέτρα για την επίλυση του προβλήματος αυτού, η εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων της Γερμανίας, χώρα υποδοχής για την οποία είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, θα συνεχίσει να υποβαθμίζεται όχι μόνο ποιοτικά αλλά και ποσοτικά.

Το αυξημένο κόστος διαβίωσης και τα σταθερά χαμηλά επιμισθία για τους Έλληνες εκπαιδευτικούς στη Γερμανία επιδεινώνουν τα υφιστάμενα προβλήματα. Οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην κάλυψη των βασικών τους εξόδων, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής τους και την απόδοσή τους στην εργασία. Ός εκ τούτου η εκδήλωση ενδιαφέροντος για τις συγκεκριμένες θέσεις του Υπουργείου Παιδείας εκ μέρους των εκπαιδευτικών παραμένει μειωμένη, διότι ο οικονομικός παράγοντας αποτελεί αυτονόητα το κύριο κίνητρο.

Μέσος όρος δομής των καταναλωτικών δαπανών ανά νοικοκυριό το 2022 στην Γερμανία = 2846-€

πηγή: [destatis.de](https://www.destatis.de) (Επίσημη στατιστική υπηρεσία Γερμανίας)

Πηγή: [destatis.de](https://www.destatis.de) (Επίσημη Στατιστική Υπηρεσία της Γερμανίας)

Με έναν μέσο όρο αποδοχών ενός Έλληνα εκπαιδευτικού αποσπασμένο στο εξωτερικό που κυμαίνεται γύρω στα 2.600,- ευρώ, η επιθυμία για απόσπαση στο εξωτερικό είναι περιορισμένη. Η ανταπόκριση στις προσκλήσεις του Υπουργείου Παιδείας είναι χαμηλή ακόμη και όταν υπάρχει θετική ανταπόκριση, περίπου το 40% των εκπαιδευτικών που αρχικά εκφράζουν ενδιαφέρον τελικά ανακαλούν την αίτησή τους.

ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ

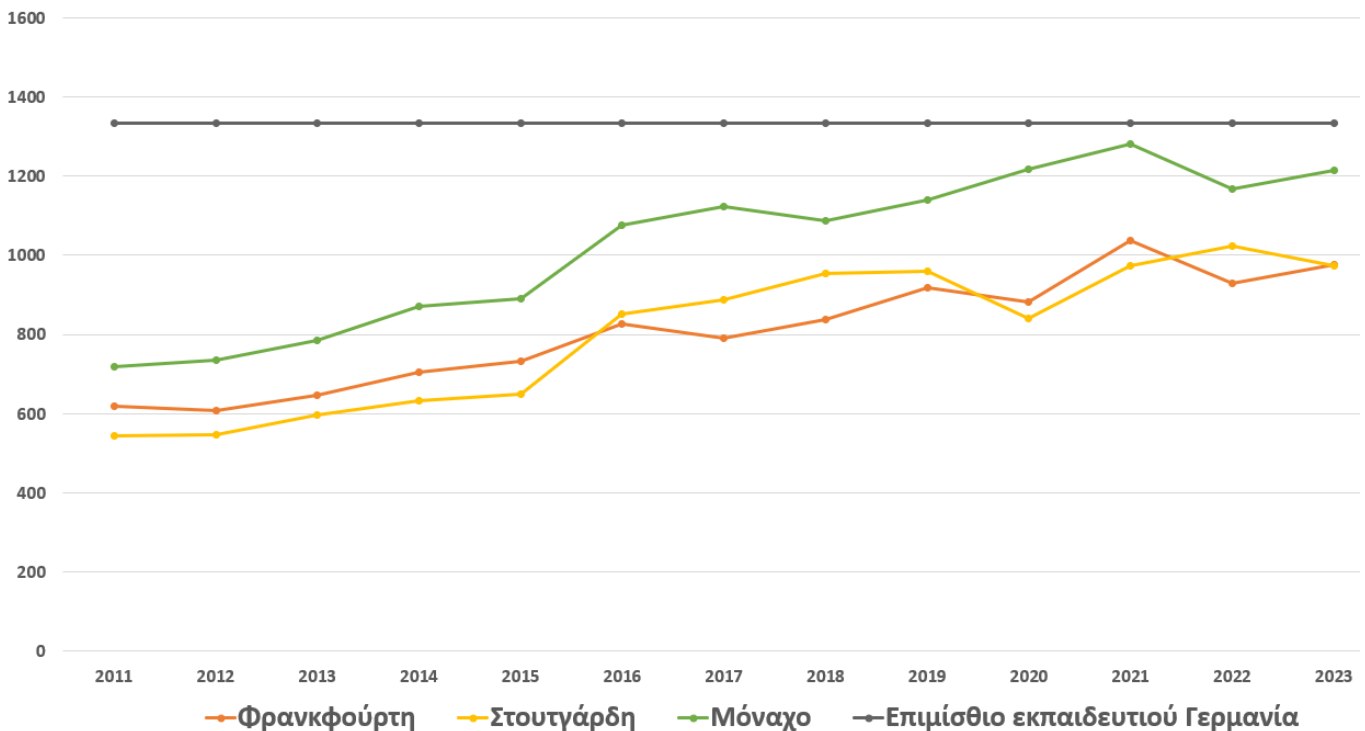
- Εξαιρετικά αυξημένα ενοίκια ειδικά στις μεγάλες πόλεις
- Ιδιαίτερα χαμηλό ενδιαφέρον για απόσπαση
- 40% ανακλήσεις

ΣΤΕΓΑΣΗ

Το κόστος ζωής έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, με τα ενοίκια να παρουσιάζουν ιδιαίτερα μεγάλη άνοδο την τελευταία δεκαετία. Πλέον, μέσω διαδικτυακών πηγών και εργαλείων, οι εκπαιδευτικοί έχουν άμεση πρόσβαση σε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα ενοίκια στις περιοχές ενδιαφέροντος τους, γεγονός που τους επιτρέπει να αξιολογήσουν καλύτερα τις οικονομικές συνθήκες, οδηγώντας πολλούς στην απόφαση να μην προβούν σε μια τέτοια μετακίνηση. Η κατάσταση θα ήταν ακόμη χειρότερη εάν δεν διαμεσολαβούσαν σε κάποιες περιπτώσεις οι φορείς των γονέων για την εύρεση κατοικίας, προσφέροντας σημαντική βοήθεια στην εξεύρεση οικονομικά προσιτών λύσεων.

Κόστος ενοικίου (διαμέρισμα 60 τ.μ.) σε μεγάλες πόλεις της Γερμανίας από το 2011 σε σύγκριση με το επιμίσθιο ενός εκπαιδευτικού σε ευρώ

πηγή: wohnungsboerse.net

Πηγή: wohnungsboerse.net, 06.2024

Το επιμίσθιο ΔΕΝ καλύπτει στις περισσότερες περιπτώσεις τα έξοδα στέγασης αν προστεθούν μέσα σε αυτά τα λοιπά έξοδα όπως ενέργεια, θέρμανση και κοινόχρηστα. Η οικονομική βιωσιμότητα με τα παρόντα επιμίσθια των αποσπασμένων εκπαιδευτικών στην Γερμανία επιτυγχάνεται μόνο όταν αποσπώνται ζευγάρια εκπαιδευτικών κάνοντας την απόσπαση πιο ελκυστική και πρακτική επιλογή.

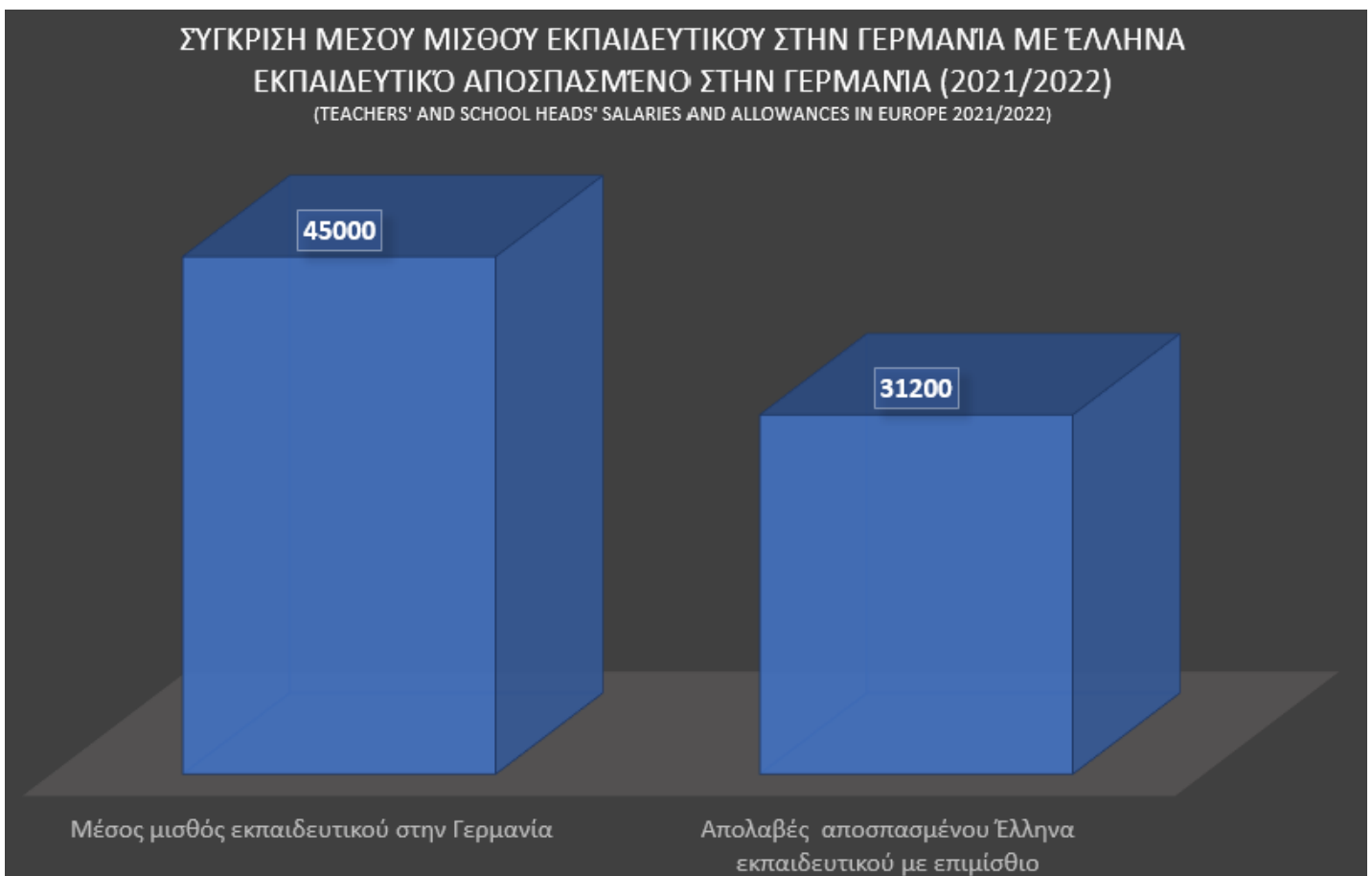
ΜΙΣΘΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ

- Εξαιρετικά αυξημένα ενοίκια ειδικά στις μεγάλες πόλεις
- Ιδιαίτερα χαμηλό ενδιαφέρον για απόσπαση
- 40% ανακλήσεις

Χωρίς να επιδιώκουμε τη σύγκριση των μισθών των εκπαιδευτικών στη Γερμανία και στην Ελλάδα μεμονωμένα, λόγω των διαφορετικών κόστους ζωής σε κάθε χώρα, η στατιστική ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έκθεση "Teachers' and School Heads' Salaries and Allowances in Europe 2021/2022" μας επιτρέπει να συγκρίνουμε τον μισθό, συμπεριλαμβανομένου του επιμισθίου, ενός αποσπασμένου Έλληνα εκπαιδευτικού στη Γερμανία με εκείνον ενός Γερμανού συναδέλφου του. Αυτή η σύγκριση είναι σημαντική, καθώς και οι δύο εκπαιδευτικοί καλούνται να αντιμετωπίσουν το ίδιο κόστος ζωής στην ίδια χώρα.

Οι αναλύσεις αυτές καταδεικνύουν τις μειωμένες μισθολογικές απολαβές και υπογραμμίζουν την ανάγκη για αναπροσαρμογή των επιμισθίων των Ελλήνων εκπαιδευτικών στο εξωτερικό, ώστε να εξασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα και το επαγγελματικό τους κίνητρο. Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία αποτελούν αδιάσειστο επιχείρημα υπέρ αυτής της ανάγκης.

Πηγή: Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Teacher's and School Head's Salaries and allowances in Europe 2021/2022)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Η ελληνική πολιτεία, μέσω του νόμου 4027/2011 (παρ. 23.2), είχε προβλέψει τη ρύθμιση του ύψους των επιμισθίων των αποσπασμένων εκπαιδευτικών, με τις διπλωματικές αρχές να έχουν την ευθύνη εισήγησης αυτών. Ωστόσο, με τον νέο ισχύοντα νόμο το σχετικό άρθρο έχει καταργηθεί και η τελευταία αναπροσαρμογή των επιμισθίων πραγματοποιήθηκε πριν από περίπου 14 χρόνια.

Η έλλειψη ενδιαφέροντος από πλευράς εκπαιδευτικών για απόσπαση στο εξωτερικό οφείλεται κυρίως στην αποδυνάμωση των οικονομικών κινήτρων. Η ενίσχυση αυτών είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος και την βελτίωση της ποιότητας της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό.

ΛΥΣΕΙΣ

- Επαναφορά της διαδικασίας η οποία όριζε τις προξενικές αρχές ως εισηγητές των επιμισθίων
- Επέκταση του μέτρου πρόσληψης ωρομισθίων και στα Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, προτείνεται ως πρωταρχική λύση η επαναφορά του άρθρου που ορίζει τις προξενικές αρχές ως εισηγητές του ύψους των επιμισθίων. Αυτή η ρύθμιση θα επιτρέψει την ευέλικτη και στοχευμένη προσαρμογή των επιμισθίων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες και το κόστος διαβίωσης σε κάθε χώρα υποδοχής, με στόχο να καταστεί η απόσπαση όχι μόνο βιώσιμη αλλά ελκυστική επιλογή για τους εκπαιδευτικούς.

Ως ενδιάμεση και προσωρινή λύση, προτείνεται η επέκταση του μέτρου πρόσληψης ωρομισθίων εκπαιδευτικών και στα Τμήματα Μητρικής Γλώσσας, όπου παρατηρούνται σοβαρές ελλείψεις προσωπικού.

Στο πλαίσιο του καλέσματος της κυβέρνησης για τη συνεισφορά των θεσμών με τις ιδέες και τις απόψεις μας, έχουμε ήδη υποβάλει τις προτάσεις μας. Τις επαναφέρουμε εκ νέου προς εξέταση και αξιολόγηση, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας και τη βελτίωση των πολιτικών που αφορούν στην ελληνική παιδεία στο εξωτερικό.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

1. Σημαντική αύξηση των αποδοχών των εκπαιδευτικών για την παροχή κινήτρων απόσπασης στο εξωτερικό. Η αναθεώρηση των αποδοχών, μετά από δεκατετράχρονη περίοδο στασιμότητας, είναι καθοριστικής σημασίας για να υπάρξει ενδιαφέρον από τους εκπαιδευτικούς.
2. Οικονομική και οργανωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών σε σχέση με τη μετακόμισή τους στο εξωτερικό.
3. Τοποθέτηση εκπαιδευτικών που αιτούνται παράταση της απόσπασής τους, με παροχή επιμισθίου, διασφαλίζοντας την δίκαιη μεταχείριση όλων.
4. Δυνατότητα πρόσληψης εκπαιδευτικών που είναι μόνιμοι κάτοικοι του εξωτερικού, απόφοιτοι ελληνικών πανεπιστημίων και θα μπορούσαν να τοποθετηθούν με καθεστώς ωρομισθίων στα εναπομείναντα εκπαιδευτικά κενά τόσο σε αμιγή σχολεία όσο και σε Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας.
5. Ετήσια αξιολόγηση των εκπαιδευτικών των Τμημάτων Ελληνικής Γλώσσας από τους φορείς των σχολείων όπου διδάσκουν
6. Προκήρυξη και έγκαιρη τοποθέτηση νεοδιορισμένων εκπαιδευτικών, ένα έτος πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς.
7. Επιχορήγηση των αναγνωρισμένων φορέων ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων, όπως η μεταφορά βιβλίων.
8. Στελέχωση των Τμημάτων Ελληνικής Γλώσσας με περισσότερους φιλόλογους για επέκταση της φοίτησης των μαθητών και ενίσχυση της προετοιμασίας για εξετάσεις πιστοποίησης ελληνομάθειας υψηλών επιπέδων.
9. Την προβολή των μονάδων ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης μέσω ενός ολοκληρωμένου και κοστολογημένου προγράμματος, το οποίο έχει ήδη παρουσιασθεί από τους θεσμούς μας στο Υπουργείο Παιδείας και προορίζεται για παγκόσμια εφαρμογή, αποδεικνύοντας την σημασία της ομογένειας για το κράτος. Σας επισυνάπτουμε παρουσίαση του προγράμματος.
10. Την αναλυτική ενημέρωση των εκπαιδευτικών σχετικά με την λειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους στο εξωτερικό
11. Την καθιέρωση της μεθοδολογίας λειτουργίας αλλά και διδασκαλίας των Τμημάτων Ελληνικής Γλώσσας μέσω διαμόρφωσης αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών
12. Την ενίσχυση της δια ζώσης διδασκαλίας με ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά του δημοτικού σχολείου.
13. Καλλιέργεια και ενδυνάμωση της συνεργασίας καθώς και της επικοινωνίας με τα αντίστοιχα υπουργεία παιδείας σε διεθνές επίπεδο, τα οποία συνεισφέρουν στην διατήρηση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης. Παρατηρείται ανεπάρκεια στην επικοινωνία από την ελληνική πλευρά
14. Τοποθέτηση συντονιστή εκπαίδευσης σε περιοχές με μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών μονάδων, όπως η Στουτγάρδη και Φρανκφούρτη, επαναφέροντας μια πρακτική που υπήρχε και στο παρελθόν και είναι σημαντική για την καλύτερη λειτουργία των συντονιστικών γραφείων
15. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διάδοσης και της εμβάθυνσης των δεσμών των νέων της Ομογένειας με την πατρίδα, προτείνεται η ανάπτυξη και επέκταση των προγραμμάτων επίσκεψης σχολείων της Ελλάδας από μαθητές της ομογένειας αλλά και συμπερίληψη κατασκηνωτικών δραστηριοτήτων με πολιτιστικό περιεχόμενο όπως επισκέψεις σε μουσεία, ιστορικές τοποθεσίες, προκειμένου να προσφέρεται μια ολοκληρωμένη και βιωματική εμπειρία της ελληνικής κληρονομιάς.
16. Δυνατότητα προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών με σχολεία του εξωτερικού στα οποία διδάσκεται η αρχαία ή η νεοελληνική γλώσσα.

ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΜΑΣ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζεται με την υποστήριξη κορυφαίων δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων θεσμών της ελληνικής ομογένειας στη Γερμανία, οι οποίοι λειτουργούν ως πυλώνες και εργάζονται αδιάλειπτα για τη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού.

Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Γονέων και Κηδεμόνων Γερμανίας

Ιδρύθηκε το 2009 και αποτελεί έναν από τους πλέον αναγνωρισμένους θεσμούς της ελληνικής διασποράς στη Γερμανία. Η συνομοσπονδία συντονίζει και εκπροσωπεί συλλόγους από όλη τη χώρα, προωθώντας τα κοινά συμφέροντα της ελληνικής κοινότητας.

Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Βάδης-Βυρτεμβέργης

Ιδρύθηκε πριν από 45 έτη και αποτελείται από 34 συλλόγους μέλη. Από την ίδρυσή της, έχει συμβάλει σημαντικά στην προώθηση των ελληνικών συμφερόντων στην περιοχή και στη στήριξη της ελληνικής κοινότητας μέσω ποικίλων δράσεων και πρωτοβουλιών.

Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Έσσης

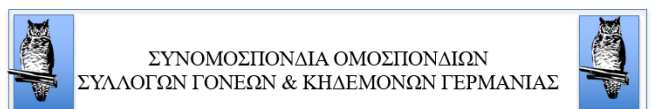
Ιδρύθηκε το 2024 και έχει ήδη καταφέρει να συγκεντρώσει 9 συλλόγους μέλη. Η ομοσπονδία εργάζεται με ζήλο για την προώθηση της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού και τη στήριξη των Ελλήνων της περιοχής.

Ομογένεια Γερμανίας e.V.

Ιδρυθείσα το 2023, αποτελείται από 76 συλλόγους μέλη. Είναι ένας θεσμός που συγκεντρώνει και ενισχύει τη φωνή των Ελλήνων της Γερμανίας.

Αυτοί οι θεσμοί, με την πλούσια ιστορία και τη δυναμική τους παρουσία, ενισχύουν την έκθεση και υπογραμμίζουν τη σημασία της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης και πολιτιστικής διατήρησης στη διασπορά.

Οι Έλληνες του εξωτερικού συνθέτουν ακόμη μία ίσως μεγαλύτερη «Ελλάδα» εκτός των συνόρων της ελληνικής επικράτειας. Με την κατοχύρωση του δικαιώματος της ψήφου μέσω της επιστολικής ψήφου με την οποία στηρίζουμε το ελληνικό κράτος, απαιτούμε να διασφαλιστεί και το δικαίωμα των παιδιών μας στην ελληνική παιδεία και μόρφωση.

Ομογένεια Γερμανίας e.V.

Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Έσσης